

Brancheforeningen for Husstandsvindmøller

Til
Folketingets Energi-, Forsynings- og Klimaudvalget

den 18. november 2015

Vedr. L 30 Forslag til lov om nedsættelse af støtte for husstandsvindmøller

Spørg ikke hvad klimaet kan gøre for dig – spørg hvad du kan gøre for klimaet !

- Denne omskrivning af dansk-amerikaneren Ted Sorensens berømte formulering i Præsident John F. Kennedys indsættelsestale (1961) er præcist det spørgsmål, som vi alle bør stille os selv i de kommende årtier.

Lokal og regional selvforsyning med ikke-fossile energi-teknologier er et af de helt centrale mål, som vi sammen skal realisere, hvis vi Globalt skal styre fri af meget ødelæggende og selvforstærkende klimaændringer; nye økonomiske kriser, endnu flere fejlslagne stater, endnu flere flygtninge osv.

Den danske decentrale husstandsvindmølle er en nøgleteknologi i dette kursskifte, som åbner mulighed for at borgere, lokalsamfund og erhverv i landdistrikterne kan blive langt mere selvforsynende med vedvarende energi. Dermed er det en af de centrale teknologier der kan løfte Verdens millioner af landsbyer ud af olie- og kul-alderen.

Danmark er Verdens førende vindkraft-nation, siden de første smedemestermøller (husstandsvindmøller) startede det danske vindmølleeventyr for over 40 år siden, har vi oparbejdet unik viden og et enestående innovationsmiljø. Denne vidensproduktion er i de seneste år blevet omsat i stadig større vindmøller. Men selvom de små møller ikke kan blive mere effektive ved at blive stadig større, så er der et stort potentiale for også at optimere de små møller.

Det som den danske husstandsvindmølle branche konkret anmoder energiforligspartierne og regeringen om er, at opsætte realistiske mål for den danske husstandsvindmøllebranche frem mod 2020. Kravene går begge veje, opstilles der helt urealistiske politiske mål og begrænsninger kvæler man branchen. **Hvilket vi klart mener er den triste konsekvens af en vedtagelse af L 30, i den foreliggende form.** Omvendt rammer vi indenfor skiven, betyder det øget beskæftigelse i landdistrikterne, en øget

teknologiekspert og en øget lokal ikke-fossil selvforsyning ikke mindst fra fritliggende ejendomme i det åbne land og i nærheden mindre landbysamfund.

3 centrale mål som både den nuværende og den forrige regering er enige om.

Disse mål kan ikke reduceres til alene en PSO-besparelse på 0,001 øre pr. kWh i 2016 jf. L 30.¹
Konkret foreslår vi følgende:

Den danske husstandsvindmøllebranche har fra siden den 15. november 2012, da det blev besluttet at afvikle den daværende nettomålerordning for alle decentrale VE-teknologier, ventet på, at en ny støttemodel skulle blive godkendt af Europa-kommissionen. Først den 11. februar 2015 blev den nye støttemodel sat i kraft.

Branchen er omsider ved at komme igang igen, hvorefter L 30 igen lukker støttemodellen den 21. oktober 2015.

Det er et selvstændigt mål, at der fremadrettet skabes stabile og realistiske rammebetingelser for branchen, den praktiserede stop-go-stop-politik er ødelæggende for, at de danske husstandsvindmølleproducenter får et nogenlunde stabilt hjemmemarked, der igen er forudsætningen for at teknologi- og produktudvikling og dermed for lavere priser per produceret kWh og et tilhørende eksportpotentiale.

For ikke at lave endnu en hasarderet straksopbremsning, foreslår vi følgende for 2016:

1. At der fastlægges en realistisk PSO-reduktion per kWh i 2016
2. At kvoten fastsættes til minimum 5-8 MW i 2016
3. At støtteperioden ikke forkortes for de møller der opsættes i 2016

Ad 1. I alle andre sammenhænge lægger regeringen meget vægt på ikke at overimplementere EU-lovgivningen. Opsiger Danmark ensidig støttegodkendelse SA.37122 (2013/N) af 28. oktober 2014, vil det være udtryk for en overimplementering af gældende EU-ret, alene med det formål at spare 0,001 øre per kWh i PSO i 2016.

I §1 stk. 10 i Lov nr. 744 af 1. juni 2015 kan:

- Klima-, energi- og bygningsministeren fastsætte regler om, at Energinet.dk skal opgøre produktionsomkostninger for energiproduktion til elektricitet fra anlæg omfattet af §§ 35 a, 35 b og 41, og om, hvordan disse skal opgøres.

1 PSO- besparelsen anslåes i 2016 i lovbemærkninger til samlet at blive på 0,4 mio. kr. ud af en forventet PSO-betaling på 7,6 mia. kr. (2015) og en aktuel PSO-betaling på 21,4 øre pr. Kwh (2015) = 0,005%

På baggrund af disse opgørelser af de realiserede produktionsomkostninger, har ministeren mulighed for at nedsætte PSO-betaling per kWh. Ministeren har således allerede hjemmel til at nedsætte støtten, men det er afgørende at det sker ud fra en opgørelse af de faktiske produktionsomkostninger, ikke ud fra et eller andet tilfældigt beløb.

Branchen mener at det vil være naturligt at nedsætte støtten, hvis Energinet.dk opgørelse kan påvise at der er sket en overkompensation jf. EU's statstøtteregler. En sådan ændring af satserne forudsætter ikke en måske langvarig ny godkendelse af støttemodellen, hvilket man kan frygte kan blive konsekvensen af L 30. Da Danmark lige har fået godkendt det støtteniveau der var gældende frem til den 21. oktober 2015, er der behov for at ministeren udnytter lovhjemlen til at fremskaffe dokumentation jf. Lov nr. 744, så lovgivningen forholder sig til praksis.

Ad 2. Det er afgørende at det danske husstandsvindmøllemarked har en vis størrelse. Mange producenter har investeret i tillid til den politiske aftale af 22. januar 2013 - samtidig med at de ikke har haft kendskab til den hemmelige politiske aftale af 18. december 2014. Men hvis det begyndende danske markedet klapper sammen i 2016, både fordi der kun afsættes 1 MW og fordi den samlede PSO-støtte forringes med omkring 50%, så har disse investeringer og denne produktudvikling været forgæves.

For at sikre et marked er der behov for at der afsættes en pulje på minimum 5 MW i 2016, hvilket modsvarer af f.eks. 100 25 kW-møller og 250 10 kW-møller. Ikke noget stort marked, men tilstrækkeligt til at branchen og beskæftigelsen kan udvikle sig og fremtidssikres. I betragtning af, at den tidligere Energi- og Klimaminister havde en vision om at der på havet opsættes en nye kæmpevindmølle, om ugen, året rundt i 30 år. Hvor hver af disse møller kan få en effekt på 5 MW eller mere, er det en beskedne vision, at opsætte en husstandsvindmølle i Danmark om dagen i 2016.

Usikkerheden om PSO-ordningens forenelighed med EU-traktaten og Europa Kommissionens nye guidelines, tilsiger også at der afsættes en større pulje i 2016. Da en del af disse møller først vil blive opsat i 2017 pga. den ofte lange godkendelsestid i kommunerne (planloven).

Vi skal også foreslå, at de husstandsvindmøller der opsættes til en garanteret mindstepris på 60 øre per kWh ikke er omfattet af kvotebegrænsningen.

Ad 3. Forkortes støtteperioden fra 20 til 12 år, forkortes den periode hvor der er en garanteret mindstepris på f.eks. 60 per kWh (2015-priser) tilsvarende. Grundlæggende handler det om risiko-deling. Der er ikke mange der med nogen sikkerhed ved hvad spot-markedsprisen på vind-el er om 12 år. Men ved at holde

fast i en garanteret mindstepris, minimerer man politisk private borgeres investerings-risiko ift. til bl.a. fremtidige lovændringer.

Usikkerheden omkring el-spotprisen i årene 2028-2036 kan også få stor betydning for dem der overvejer at investere i en husstandsvindmølle i 2016. Indtil den 21. oktober 2015 var der aftalt en garantipris i de første 20 år af møllens levetid. Branchen mener at det er uheldigt hvis Danmark ensidigt opsiger dette princip, da det kan blive vanskeligt at overbevise Europa Kommissionen fremadrettet om at det er en fornuftig model, hvis Danmark allerede har afskrevet sig den.

Da det er reduktionen fra 20 til 12 år, der afgørende ændrer vilkårene for husstandsvindmøller aftalt i 2016, skal vi opfordre energiforligspartierne og regeringen om ikke at realisere denne beskedne PSO-besparelse i årene 2028-2036.

Støttemodellen fra 2017-2020

Ministerens begrundelse for ikke at inddrage branchen i udformningen af støtteordningen i perioden 2017-2020 er en minimal risiko for hamstring i 2016. Denne risiko er ganske begrænset, da alle husstandsvindmøller skal forhåndsgodkendes af Energinet.dk.

Brancheforeningen for Husstandsvindmøller mener imidlertid at der er grund til nøje at afstemme branchens viden, med regeringen og energiforligspartiernes mål. En mekanisk nedsættelse af støtte-niveauet år for år, skal være begrundet i en realistisk vurdering af innovationspotentialer. I denne sammenhæng er det ikke hensigtsmæssigt at sammenligne solceller med husstandsvindmøller. Solceller er elektronik, husstandsvindmøller er mekanik. Dermed er prisreduktionen per kWh også forskellig.

Folketinget kan godt vedtage modellen i L 30 for perioden 2017-2020, men det giver ikke meget mening. Relativt hurtigt vil det blive klart for alle at de mekaniske produktivetsgevinster på møller - der netop ikke bliver mere effektive ved at blive meget større - ikke kan realiseres i praksis, som der er lagt op til med L 30. Begrundelsen for disse produktivetsgevinster er også en hel anden end de produktionsdata incl. teknologiforbedringer som Energistyrelsen har indmeldt til Europa Kommissionen for perioden frem til 2022 (SA.37122).

I Branchen vil vi meget gerne etablere en reel og åben dialog både når det gælder mål og midler. Vi er meget enige om, at et af de politiske mål er en høj grad af selvforsyning.

Men rammer for denne selvforsyning er afgørende for hvordan den danske vindmøllebranche vil udvikle sig og det handler om meget andet end PSO. Det handler også om hvordan rammebetingelserne på eksportmarkederne er og må forventes at udvikle sig, det gælder i første omgang i Europa.

Konkret handler det bl.a. om de danske planlovsbegrænsninger, hvor der i praksis stilles krav om at møllen skal være placeret indenfor højst 25 meter fra ejendommen. I mange tilfælde vil en anden placering være mere optimal og i langt de fleste tilfælde vil det være muligt uden at det er til gene for nogen, f.eks. naboer.

Man kunne også inddrage udenlandske erfaringer som f.eks. de tyske energi-køoperationer, hvor borgere, lokale virksomheder og lokale håndværkere går sammen om at etablere et selvforsyningslaug.

Branchen er således lidt uforstående for at Danmark laver sin helt egen hjemmestrikkede model, når vi med fordel kunne indarbejde elementer fra de bedste af de udenlandske modeller. De markeder som modellerne åbner op for er også retningsgivende for innovationen i branchen. Ved også at innovere ift. eksportmarkeder, vil antallet af nye arbejdspladser i landdistrikterne kunne øget betydeligt.

Ministeren har på et åbent samråd oplyst, at der om 3 måneder foreligger en længe efterlyst analyse af PSO-modellens fremtid. Husstandsvindmøllebranchen er naturligvis meget interesseret i at deltage i denne debat, da det har stor betydning for hvilke støttemodeller der er mulige fra 2017-2020. Også derfor undre det os meget, at Folketinget uden en egentlig analyse, allerede nu, vil vedtage en model der rækker helt frem til 2020.

Vi håber meget, at man vil tage disse synspunkter med i det videre arbejde med L 30.

Med venlig hilsen

Morten V. Petersen

Formand